

บทที่ ๒

ระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย



การศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ที่เปลี่ยนแปลง อันเป็นผลกระทบเนื่องมาจากโครงการวางแผนครอบครัวนี้ จะวัดการเปลี่ยนแปลงใน ๒ ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนที่จะมีโครงการวางแผนครอบครัว และช่วงหลังที่มีโครงการวางแผนครอบครัวแล้ว โดยใช้ข้อมูลของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นดัชนีที่ใช้วัดค่าเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ ผลต่างระหว่างอัตราเกิดอย่างหยาบของ พ.ศ. ๒๕๑๔ และ พ.ศ. ๒๕๑๓

วิธีที่นำมาใช้ในการวัดอัตราเกิดอย่างหยาบในการวิจัยครั้งนี้ มี ๓ วิธี คือ

๑. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)
๒. การวิเคราะห์แบบมาตรฐาน (Standardization Approach)
๓. การวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis)

รายละเอียดของการวิเคราะห์ในแต่ละวิธี เป็นดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์แนวโน้ม

วิธีนี้ ต้องการเปรียบเทียบอัตราเกิดอย่างหยาบ โดยอาศัยแนวโน้มของภาวะเจริญพันธุ์ในอดีต (past fertility trend) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๓ ซึ่งหมายถึง แนวโน้มในช่วงเวลาก่อนที่จะมีโครงการวางแผนครอบครัว กับแนวโน้มของภาวะเจริญพันธุ์ปัจจุบัน (actual fertility trend) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๑ ซึ่งหมายถึง แนวโน้มในช่วงเวลาหลังจากที่มีโครงการวางแผนครอบครัวแล้ว

ถ้าให้  $X$  เป็นอัตราเกิดอย่างหยาบ

$X_0$  เป็นตัวแปรตมมี (Dummy Variable) ซึ่งมีค่าเป็น 1

$X_1$  เป็นตัวแปรตมมี (Dummy Variable) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๒

$X_2$  เป็นตัวแปรตมมี (Dummy Variable) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๑

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเกิดอย่างหยาบ ( $y$ ) และตัวแปรอิสระ  $x_1, x_2$  เขียนได้ในรูป

$$\underline{y} = x \hat{\beta}$$

การวิเคราะห์ที่อาจจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. หาค่า regression coefficient  $\hat{\beta}_0, \hat{\beta}_1, \hat{\beta}_2$  จากสมการปกติ (normal equation)

$$\begin{bmatrix} \sum y \\ \sum x_1 y \\ \sum x_2 y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} N & \sum x_1 & \sum x_2 \\ \sum x_1 & \sum x_1^2 & \sum x_1 x_2 \\ \sum x_2 & \sum x_1 x_2 & \sum x_2^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \hat{\beta}_0 \\ \hat{\beta}_1 \\ \hat{\beta}_2 \end{bmatrix}$$

๒. แทนค่า  $\hat{\beta}_0, \hat{\beta}_1, \hat{\beta}_2$  ที่ได้ในสมการแนวโน้ม  $y = \hat{\beta}_0 x_0 + \hat{\beta}_1 x_1 + \hat{\beta}_2 x_2$

๓. จากสมการแนวโน้มที่ได้ หาค่าประมาณของอัตราเกิดอย่างหยาบ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ ค่าแตกต่างที่ได้คือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดอย่างหยาบที่ต้องการ

## ๒.๒ การวิเคราะห์แบบมาตรฐาน

การวิเคราะห์วิธีนี้ เป็นการวิเคราะห์จากตัวประกอบ (Component) ของอัตราเกิดอย่างหยาบโดยตรง ดังนี้

เนื่องจาก 
$$CBR = \frac{B}{P} \quad (1)$$

$$= \frac{B}{W} \times \frac{W}{P}$$

เมื่อ  $B$  = จำนวนเด็กเกิดมีชีวิต  
 $P$  = จำนวนประชากรทั้งหมด  
 $W$  = จำนวนสตรีในวัยเจริญพันธุ์

แต่ 
$$\frac{B}{W} = GFR \quad (2)$$

ดังนั้น 
$$CBR = GFR \left( \frac{W}{P} \right) \quad (3)$$

ถ้าให้  $B = \sum_i B_i$  (4)

เมื่อ  $B_i$  เป็นจำนวนเด็กเกิดมีชีพจากสตรีในหมวดอายุที่  $i$

และ  $W = \sum_i W_i$

เมื่อ  $W_i$  เป็นจำนวนสตรีในหมวดอายุที่  $i$

$$F_i = \frac{B_i}{W_i}$$

เมื่อ  $F_i$  เป็นอัตราเกิดตามหมวดอายุของสตรี

ดังนั้น  $B_i = W_i F_i$  (5)

$$F_{mi} = \frac{B_i}{N_i} \quad (6)$$

เมื่อ  $N_i$  เป็นจำนวนสตรีที่สมรสแล้วในหมวดอายุที่  $i$

$F_{mi}$  เป็นอัตราเกิดเฉพาะอายุเชิงสมรส

จาก (6)  $B_i = N_i F_{mi}$

เนื่องจาก  $M_{pi} = \frac{N_i}{W_i}$  (7)

เมื่อ  $M_{pi}$  เป็นสัดส่วนของสตรีที่สมรสแล้วต่อสตรีทั้งหมดในหมวดอายุที่  $i$

จาก (6) และ (7)

$$F_{mi} = \frac{B_i}{W_i M_{pi}}$$

ดังนั้น  $B_i = W_i M_{pi} F_{mi}$

แต่  $B = \sum_i B_i$

$$= \sum_i W_i M_{pi} F_{mi}$$

แทน  $B$  ใน (1) จะได้

$$CBR = \frac{B}{P} = \frac{\sum_i W_i M_{pi} F_{mi}}{P}$$

แทนค่า B ใน (2) จะได้

$$GFR = \frac{B}{W} = \frac{\sum_i W_i M_{pi} F_{mi}}{W}$$

แทนค่า B ใน (3) จะได้

$$CBR = GFR \left( \frac{W}{P} \right) \quad (8)$$

$$= \frac{\sum_i W_i M_{pi} F_{mi}}{W} \left( \frac{W}{P} \right)$$

$$= \left( \sum_i A_i M_{pi} F_{mi} \right) \frac{W}{P} \quad (9)$$

$$A_i = \frac{W_i}{W}$$

จากสูตร (๘) ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า อัตราเกิดอย่างขยายถูกแยก (decompose)

ออกเป็น ๒ ค่า คือ อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป และอัตราส่วนของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ต่อประชากรทั้งหมด

และจากสูตร (๘) ที่แสดงไว้ในลำดับต่อมา ปรากฏว่า ส่วนประกอบ (component) ของอัตรา

เจริญพันธุ์ทั่วไปคือ โครงสร้างอายุ สถานภาพสมรสและอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์

การวิเคราะห์แบบมาตรฐาน จึงอาจเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า การวิเคราะห์โดยการแยกส่วนประกอบ

(Decomposition into components)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์แบบมาตรฐานนี้ ต้องการเปรียบเทียบอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และ พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยใช้สูตรจากสมการ (๔) ดังกล่าวข้างต้น เมื่อกำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นปีฐาน (standard population) การวิเคราะห์โดยวิธีนี้จะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนแรกเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง (observed change) และส่วนที่ ๒ คือ ส่วนเปลี่ยนแปลงที่สามารถอธิบายสาเหตุได้ (explained change)

การวิเคราะห์นี้อาจจะดำเนินการตามขั้นตอนได้ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อคำนวณอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป และอัตราเจริญพันธุ์รวมยอด

๒. ทดสอบความแนบเนียน (Consistency Test) เพื่อตรวจสอบอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไปที่คำนวณได้ในข้อ ๑ และคำนวณอัตราเกิดอย่างหยาบ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยใช้สูตรจากสมการ (๘) และ (๙) ดังนี้

$$GFR = \sum_{i=1}^6 A_i M_{pi} F_{mi}$$

$$CBR = \frac{GFR (W)}{P}$$

เมื่อ

GFR เป็น อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป

CBR เป็น อัตราเกิดอย่างหยาบ

$\sum_{i=1}^6$  เป็น ผลรวมตั้งแต่หมวดอายุที่ ๑ (คือ ๑๕ - ๑๙ ปี) ถึงหมวดอายุที่ ๖ (คือ ๔๐ - ๔๔ ปี)

$\frac{W}{P}$  เป็น อัตราส่วนของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ต่อประชากรทั้งหมด

$A_i$  เป็นโครงสร้างอายุ (Age Structure) ของสตรีในวัยเจริญพันธุ์  
 ในหมวดอายุที่  $i = \frac{W_i}{W}$   
 $M_{pi}$  เป็นสถานภาพสมรส (Marital Status) ของสตรีในวัยเจริญพันธุ์  
 ในหมวดอายุที่  $i = \frac{N_i}{W_i}$   
 $F_{mi}$  เป็นอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรส (Marital Fertility) ของสตรีในวัย  
 เจริญพันธุ์ในหมวดอายุที่  $i = \frac{B_i}{N_i}$

๓. หาค่าแตกต่างของอัตราเกิดอย่างหยาบและอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ที่เกิดขึ้นจริง  
 ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ส่วนแรก

๔. จากข้อมูลเบื้องต้น ของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ นำมาคำนวณหาค่า  
 เปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป เนื่องจากแต่ละตัวประกอบเป็นการ  
 วิเคราะห์ส่วนที่ ๒ ทั้งสูตรที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑ เมื่อ

$GFR_1$  เป็นอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ของปี พ.ศ. ๒๕๑๓  
 $\frac{W_1}{P_1}$  เป็นอัตราส่วนสตรีในวัยเจริญพันธุ์ต่อประชากรทั้งหมด ของปี พ.ศ. ๒๕๑๓  
 $\frac{W_2}{P_2}$  เป็นอัตราส่วนสตรีในวัยเจริญพันธุ์ต่อประชากรทั้งหมด ของปี พ.ศ. ๒๕๑๔  
 $A_{1i}$  เป็นโครงสร้างอายุของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๓  
 $A_{2i}$  เป็นโครงสร้างอายุของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔  
 $M_{1i}$  เป็นสถานภาพสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๓  
 $M_{2i}$  เป็นสถานภาพสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔  
 $F_{1i}$  เป็นอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๓  
 $F_{2i}$  เป็นอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔

ตารางที่ ๑ สูตรที่ใช้คำนวณค่าเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป  
เนื่องจากตัวประกอบต่าง ๆ

ตัวประกอบ	สูตร
โครงสร้างอายุ	$\left[ \sum_{i=1}^6 (A_{2i} - A_{1i}) M_{1i} F_{1i} \right] \frac{W_1}{P_1}$
สถานภาพสมรส	$\left[ \sum_{i=1}^6 A_{1i} (M_{2i} - M_{1i}) F_{1i} \right] \frac{W_1}{P_1}$
อัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรส	$\left[ \sum_{i=1}^6 A_{1i} M_{1i} (F_{2i} - F_{1i}) \right] \frac{W_1}{P_1}$
อัตราส่วนสตรีในวัยเจริญพันธุ์ต่อประชากรทั้งหมด	$GFR_1 \frac{(W_2 - W_1)}{\frac{P_2}{P_1}}$

๔. ถ้าผลรวมของค่าเปลี่ยนแปลงจากการวิเคราะห์ส่วนที่ ๒ ไม่เท่ากับผลจากการวิเคราะห์ส่วนแรก ผลต่างก็คือส่วนที่เกิดจาก interaction ระหว่างตัวประกอบ โครงสร้างอายุ สถานภาพสมรส และอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรส ของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ จำเป็นต้องคำนวณค่าอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ตามสมมุติฐาน ซึ่งทำได้โดยให้ตัวประกอบของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ แต่ละตัวเป็นค่าคงที่คูณด้วยตัวประกอบอีก ๒ ตัวของปี พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยใช้สูตรที่แสดงไว้ในตารางที่ ๒ ค่าที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับค่าที่เกิดขึ้นจริง หาค่า interaction ของตัวประกอบทั้งสามเป็นคู่ ๆ แล้วปรับค่าเปลี่ยนแปลงเนื่องจากตัวประกอบต่าง ๆ ภายใต้อสมมุติฐานที่ว่า ค่า interaction สามารถกระจาย (allocate) ให้โครงสร้างอายุ สถานภาพสมรส และอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรสของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ด้วยอัตราส่วนเท่า ๆ กัน

ตารางที่ ๒ สูตรที่ใช้คำนวณอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ตามสมมติฐาน เมื่อวัดด้วยความเปลี่ยนแปลงของตัวประกอบทีละคู่

อัตราเกิดอย่างหยาบและอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป ตามสมมติฐาน เมื่อวัดด้วยความเปลี่ยนแปลงของตัวประกอบ	สูตร
โครงสร้างอายุและสถานภาพสมรส	$\sum_{i=1}^6 A_{2i} M_{2i} F_{1i} \left(\frac{W_1}{P_1}\right)$
สถานภาพสมรสและอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรส	$\sum_{i=1}^6 A_{1i} M_{2i} F_{2i} \left(\frac{W_1}{P_1}\right)$
โครงสร้างอายุ และอัตราเจริญพันธุ์เชิงสมรส	$\sum_{i=1}^6 A_{2i} M_{1i} F_{2i} \left(\frac{W_1}{P_1}\right)$

๖. วิธีการวิเคราะห์ทั้ง ๒ ส่วน ดังกล่าวมาแล้ว สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดอย่างหยาบ และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป และอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยตัวประกอบต่าง ๆ

### ๖.๓ การวิเคราะห์ความถดถอย

การวิเคราะห์โดยวิธีนี้ ทำโดยการสร้างสมการความถดถอย (regression equation) ระหว่างอัตราเกิดอย่างหยาบ และตัวแปรอิสระ ๑๐ ตัว ที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของภาวะเจริญพันธุ์

ถ้าให้ Y เป็นอัตราเกิดอย่างหยาบ

X<sub>1</sub> เป็นจำนวนประชากรที่ใช้ห่วงคุมกำเนิด (Intra-uterine device หรือ IUD )

X<sub>2</sub> เป็นจำนวนประชากรที่ใช้ยาคุมกำเนิด (Pill)

X<sub>3</sub> เป็นจำนวนประชากรที่ใช้ฉีดยา (Injection)

X<sub>4</sub> เป็นจำนวนประชากรที่ผ่าตัดทำหมันถาวร (Tubal ligation และ Vasectomy)

X<sub>5</sub> เป็นจำนวนสตรีที่สมรส ระหว่างอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี

X<sub>6</sub> เป็นอัตราส่วนเด็กต่อสตรี (Child-Woman Ratio)



- $X_7$  เป็นอัตราส่วนของประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษาต่อประชากรทั้งจังหวัด  
 $X_8$  เป็นอัตราส่วนของประชากรที่เรียนจบชั้นประถมต่อประชากรทั้งจังหวัด  
 $X_9$  เป็นอัตราส่วนของประชากรที่เรียนจบชั้นมัธยมต่อประชากรทั้งจังหวัด  
 $X_{10}$  เป็นอัตราส่วนของประชากรที่เรียนจบชั้นอุดมศึกษา และสูงกว่าต่อประชากรทั้งจังหวัด

ความสัมพันธ์ของอัตราเกิดอย่างหยาบ ( $Y$ ) และตัวแปรอิสระต่าง ๆ ทั้ง ๑๐ ตัว เป็นดังนี้

$$Y = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 X_1 + \hat{\beta}_2 X_2 + \hat{\beta}_3 X_3 + \hat{\beta}_4 X_4 + \hat{\beta}_5 X_5 + \hat{\beta}_6 X_6 + \hat{\beta}_7 X_7 + \hat{\beta}_8 X_8 + \hat{\beta}_9 X_9 + \hat{\beta}_{10} X_{10}$$

การวิเคราะห์ดังกล่าว ใช้ข้อมูล ๗๐ จังหวัดของประเทศ โดยรวมจังหวัดธนบุรี เข้ากับจังหวัดพระนคร ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และรวมจังหวัดยโสธร เข้ากับจังหวัดอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ สมการความถดถอย สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ ในที่นี้ใช้โปรแกรม SPSS ในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ต้องการ โดยวิธี Stepwise Regression (ดูภาคผนวก)

ตัวแปรอิสระ  $X_1, X_2, X_3$  และ  $X_4$  เป็นข้อมูลที่ได้จากหน่วยวางแผนครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรวบรวมตัวเลขผู้รับบริการรายใหม่ (new acceptor) ในแต่ละปี แยกตามวิธีคุมกำเนิดที่ใช้ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ อันเป็นปี เริ่มต้นโครงการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดซึ่งอาจจะมีมาก่อนหน้านี้ จะถือว่าน้อยมาก ไม่มีผลกระทบมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๓ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ อาจต้องพิจารณาถึงผลกระทบของการคุมกำเนิด ซึ่งต่อเนื่องมาก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ประกอบด้วย แต่เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ได้ การวิเคราะห์ในที่นี้ จึงแยกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ พิจารณาเฉพาะผู้รับบริการรายใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔

กรณีที่ ๒ จำนวนประชากรที่คุมกำเนิดแต่ละวิธีในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้จากการรวมผู้รับบริการรายใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ภายใต้ข้อสมมุติว่า ผู้ที่คุมกำเนิดจะยังคงใช้วิธีการคุมกำเนิดเหมือนเดิมตลอดมา

กรณีที่ ๓ นำอัตราการใช้ (Continuation Rate) โดยเฉลี่ยในแต่ละวิธีคุมกำเนิดมาประกอบการพิจารณาจำนวนประชากรที่คุมกำเนิดแต่ละวิธีในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ส่วนประชากรที่ผ่าตัดทำหมันถาวร จะยังคงรวมเอาผู้รับบริการรายใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นมา เนื่องจากผู้ที่ผ่าตัดทำหมันถาวร จะไม่มีบุตรอีก / หลังจากการผ่าตัด ...

หลังจากการผ่าตัด ดังนั้น ผลของการทำหมันจะยังคงปรากฏอยู่จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ แม้นิรายนที่ผ่าตัดมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ก็ตาม อัตราคงใช้โดยเฉลี่ยของห้วงคุมกำเนิด, บาคคุมกำเนิด, และยาฉีด คือ ๓ ปี, ๒ ปี, และ ๓ ปี ตามลำดับ ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ คาดว่า จำนวนประชากรที่ใช้ห้วงคุมกำเนิด คือ ผลรวมของผู้รับบริการรายใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔, ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๒ จำนวนประชากรที่ใช้ยาคุมกำเนิด คือ ผลรวมของผู้รับบริการรายใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และ ๒๕๑๓ จำนวนประชากรที่ใช้ยาฉีด คือ ผลรวมของผู้รับบริการรายใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔, ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๒

ตัวแปรอิสระ  $X_5$  ของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นข้อมูลที่ได้จากรายงานสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓ ข้อมูลของปี พ.ศ. ๒๕๑๔ คำนวณจากสัดส่วนของสตรีที่สมรส ซึ่งมีจำนวน ๔๔.๔% ของสตรีในหมวดอายุ ๒๐-๒๔ ปี<sup>๑</sup> ทั้งนี้ สตรีในหมวดอายุ ๒๐-๒๔ ปี มีจำนวน ๘.๘% ของสตรีทั้งหมด<sup>๒</sup>

ตัวแปรอิสระ  $X_6$  คำนวณจากอัตราส่วนของจำนวนเด็กเกิดมีชีวิต ๐-๔ ปี ต่อจำนวนสตรีในวัยเจริญพันธุ์ จำนวนเด็กเกิดมีชีวิต อายุ ๐-๔ ปี และจำนวนสตรีในวัยเจริญพันธุ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็น ข้อมูลจากรายงานสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จำนวนเด็ก ๐-๔ ปี มีจำนวน ๑๓.๘% ของประชากร<sup>๓</sup> และจำนวนสตรีในวัยเจริญพันธุ์เป็นข้อมูลจากสถาบันประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล<sup>๔</sup>

<sup>๑</sup>Institute of Population Studies:Chulalongkorn University, and National Statistic office, The Survey of Fertility in Thailand : Country Report. Bangkok, 1:34

<sup>๒</sup>สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน, รายงานสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔, หน้า ๓๓

<sup>๓</sup>สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน, รายงานสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔, หน้า ๓๓

<sup>๔</sup>Institute of Population and Social Research : Mahidol University, Comparative Social and Health Statistics for Thailand by Amphoe : 1975. Bangkok,

ตัวแปรอิสระ  $X_7$ ,  $X_8$ ,  $X_9$  และ  $X_{10}$  เป็นข้อมูลจากรายงานสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓ และใช้ข้อมูลชุดเดียวกันนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ด้วย ภายใต้ข้อสมมุติว่า อัตราส่วนของระดับ การศึกษาของประชากรไม่เปลี่ยนแปลง

ค่าทำนาย (predicted value) ของอัตราเกิดอย่างหยาบที่ได้ในแต่ละจังหวัด จากสมการ ความถดถอยนี้ คำนวณอัตราเกิดอย่างหยาบของปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยถ่วงน้ำหนัก ด้วยจำนวนประชากรในจังหวัดนั้น ค่าแตกต่างกันคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดอย่างหยาบที่ต้องการ



ศูนย์วิทยพัชการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย